

● Afbeeldingen verkleinen ●

Joep Bär

Een afbeelding kan op drie manieren worden verkleind. De eerste mogelijkheid is meestal het aanpassen van de fysieke afmetingen, waardoor het aantal pixels in de breedte en de hoogte wordt verminderd.

Andere opties

Ook het verlagen van de resolutie, gemeten in dots per inch (dpi), kan een oplossing zijn: voor drukwerk is 200 of 300 dpi meestal voldoende; op een website volstaat 72 dpi.

De afbeelding kan ook in een compacter formaat worden opgeslagen, wat soms tot kwaliteitsverlies leidt: wijzig de extensie in JPG (voor foto's) respectievelijk (voor logo's) in GIF of PNG, via de optie 'Opslaan als'.

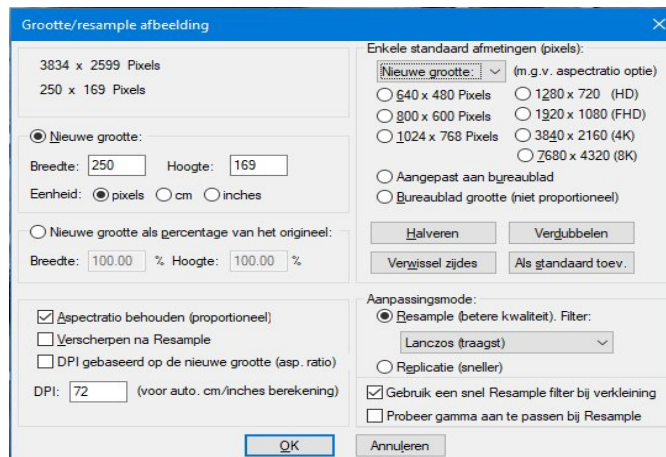
Om een afbeelding te verkleinen zijn er vele programma's beschikbaar, zowel gratis als tegen betaling. Ieder heeft zo zijn eigen voorkeur voor een specifiek programma, afhankelijk van het aantal functies en de gewenste mogelijkheden. Als je tevreden bent met je eigen programma, gebruik dit dan. Je hoeft niet zo nodig een nieuw programma te leren. Voor degene die geen programma heeft, of niet geheel tevreden is met het huidige, volgt hier een beschrijving voor het verkleinen van een afbeelding met het gratis Windows-programma IrfanView: <https://www.irfanview.net/> (vergeet niet het NL-taalbestand te downloaden en te installeren). Een beschrijving om het programma op je computer te installeren vind je hier. Degenen die een ander besturingssysteem gebruiken, hebben daarop al zo'n programma. En anders vind je alternatieven op internet.

Al gebruik je een ander programma, je kunt de beschrijving gebruiken omdat de meeste programma's wel een vergelijkbaar stappenplan kennen. Sommigen denken dat met verkleinen van een afbeelding het slepen met een van de hoeken wordt bedoeld. Dit leidt slechts tot het verkleind weergeven van de afbeelding, maar de afbeelding blijft intern nog steeds even groot; het aantal bytes van de afbeelding verandert daardoor niet. Een nadeel van deze methode is dat de kwaliteit van de foto in een browser in zo'n situatie vaak (veel) slechter is dan wanneer de afbeelding eerst met een programma wordt verkleind naar het gewenste formaat. In dit artikel wordt met verkleinen bedoeld: het fysiek verkleinen van de afbeelding waardoor deze tevens minder ruimte inneemt op de harde schijf.

Een andere reden om een foto te verkleinen tot de grootste breedte en/of hoogte die op de website wordt gebruikt (bij het tonen van de afbeelding) is de tijd die het kost om de afbeelding te downloaden naar apparaten die van een langzamere verbinding gebruik maken (zoals telefoons en tablets). Als de foto 3 MB groot is kost dat vele malen meer tijd dan een foto van 100 kB. De kans dat de bezoeker de website verlaat wegens een lange laadtijd van de pagina is dan erg groot.

Verkleinen met IrfanView

Start het programma via *Bestand* » *Openen* of druk op de letter o (of O). Kies in het venster dat zich nu opent de juiste afbeelding en kies *Openen*. Deze komt op het scherm en links onderaan staan de huidige afmetingen van de afbeelding als breedte x hoogte (pixels) en resolutie (in dpi). Ga nu naar *Afbeelding* » *Formaat wijzigen* (of *Ctrl+R*). In het nieuwe scherm kies je óf de gewenste breedte óf de hoogte en verander de waarde ervan. De andere afmeting past zich automatisch aan, zodat de verhouding gehandhaafd blijft.

Grootte aanpassen

Je kunt dit uit- en aanzetten door middel van een vinkje bij *Breedte/hoogte-verhouding behouden*. Je kunt ook in het rechtervenster kiezen voor een van de standaardwaarden. Het aanpassen van de resolutie kan links onderaan achter 'DPI'. Voor een website is 72 dpi echt voldoende. Klik op OK als je akkoord bent met de nieuwe instellingen.

Sla de afbeelding nu op via *Bestand* » *Opslaan als* of druk op de letter s (of S). In het nieuwe scherm kies je in welke map en onder welke naam je het bestand opslaat. Denk eraan het origineel niet te overschrijven met de oorspronkelijke naam! Kies ook bewust voor het type bestand: gebruik dezelfde extensie als het origineel of wijzig het in een van de vele extensies waaruit je kunt kiezen. Op websites worden meestal JPG, PNG en GIF gebruikt, en ook wel WebP. De nieuwe afbeelding is nu klaar.

ATTENTIE: sla de nieuwe afbeelding op onder een andere naam of in een andere map. Je bent niet de eerste die later tot de conclusie komt dat toch een ander (groter) formaat gewenst is. Een afbeelding vergroten resulteert meestal in veel kwaliteitsverlies!

Veel afbeeldingen tegelijk verkleinen

IrfanView heeft de mogelijkheid om een groot aantal afbeeldingen tegelijk te verkleinen naar hetzelfde formaat. Kies *Bestand* » *Groepsconversie/-hernoeming*. Selecteer de afbeeldingen die je wilt bewerken door ze aan de linkerzijde toe te voegen (klik op individuele afbeeldingen of selecteer ze en klik op *Toevoegen*). Als je de afbeeldingen hebt geselecteerd, kies dan de *Doelmap* (midden rechts). Klik dan rechtsonder op *Geavanceerd*. Selecteer *Formaat wijzigen* en maak je keuze uit *Beide zijden instellen op*, *Lange zijde instellen op* respectievelijk *Korte zijde instellen op*. Klik daarna op OK en het conversieproces begint.

Belangrijk om te weten

Op een website kan eenzelfde afbeelding, qua formaat, op meerdere groottes worden weergegeven door de afmetingen in te stellen. Een kleine afbeelding kan groter zijn, of juist kleiner, dan het originele formaat.

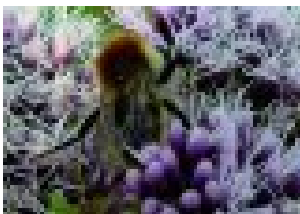
Voor de onderstaande voorbeelden is in dit geval dezelfde foto gebruikt: de browser waarmee de bezoeker je website bezoekt zorgt dan zelf voor aanpassing van het formaat. Voor een website is het belangrijk dat een afbeelding zo klein mogelijk is (binnen de gewenste afmeting op het scherm). Hoe kleiner de afbeelding is in kilobytes (kB), des te sneller wordt de afbeelding geladen op de computer van de bezoeker van de website, waardoor tevens de webpagina het snelst wordt geladen. Indien het laden van de pagina te lang duurt, heb je de kans dat iemand je website links laat liggen 'want het duurt me te lang voordat die op mijn beeldscherm staat'. Op de verpakking van een SD-kaart vond ik de volgende tabel. Deze geeft een goede aanduiding van de grootte van bestanden van diverse camera's.

Camera type	Bestandsgrootte
2 megapixel	900 kB
3 megapixel	1,2 MB
4 megapixel	2,0 MB
5 megapixel	2,5 MB
6 megapixel	3,2 MB
8 megapixel	3,5 MB

Om je een idee te geven van de bestandsgrootte van een afbeelding volgen hieronder enkele voorbeelden. Mijn digitale fotocamera levert opnames met 6.2 megapixels ofwel een formaat van 2848 x 2144 pixels bij 72 dpi, met een bestandsgrootte van 600 tot 3.500 kB.

Na verkleining tot 640 x 480 is de bestandsgrootte nog maar 40 tot 150 kB, en verkleining naar 320 x 240 levert bestandjes op van 10 tot 60 kB. Opmerking: de onderstaande maten zijn in breedte x hoogte in pixels, resolutie: 72 dpi.

Voorbeelden:

80 x 60 x 72 = 4 kB

320 x 240 x 72 = 38 kB

640 x 480 x 24 = 66 kB